

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI
O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETINING
JIZZAX FILIALI

**ZAMONAVIY INNOVATSION
TADQIQOTLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI
VA RIVOJLANISH
TENDENSIYALARI:
YECHIMLAR VA ISTIQBOLLAR
RESPUBLIKA ILMIY-TEXNIK
ANJUMAN MATERIALLARI
TO'PLAMI**

15-16-MAY
2026-YIL

Google
Scholar

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI O‘ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI**

**ZAMONAVIY INNOVATSION TADQIQOTLARNING DOLZARB
MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: YECHIMLAR
VA ISTIQBOLLAR**

*mavzusidagi Respublika ilmiy-texnik anjuman materiallari to‘plami
(2026-yil 15-16-may)*

JIZZAX-2026

REFERENCES:

1. “Yangi avlod muhandislarini tayyorlash va muhandislik ta’limini rivojlantirishga oid chora-tadbirlar to’g’risida” O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 08.09.2025 yiladagi PQ-278-son
2. Axmedov Abdurauf Abdug‘ani o‘g‘li Ta’lim jarayonlarida amaliy ko‘nikmalarni rivojlantirish. 2025-yil №6-son Makon va Zamon jurnali 183-185.bet ISSN 3030-3974 Toshkent.
3. Axmedov Abdurauf Abdug‘ani o‘g‘li Raqamli egizak (digital twin) texnologiyalari vositasida bo‘lajak elektr muhandislarni kasbiy faoliyatga tayyorlash. Ijtimoiy-gumanitar sohada ilmiy-innovatsion Tadqiqotlar ilmiy metodik jurnali № 3 (3) 2026 405-411 bet. ISSN 3060-5059
4. Axmedov Abdurauf Abdug‘ani o‘g‘li Bo‘lajak elektr muhandislarini kasbiy faoliyatga tayyorlashning hozirgi holati va uni takomillashtirish yo‘llari. “Ta’lim, fan va innovatsiya” jurnali. №3. 2026. 230-235 bet. ISSN 2181-8274
5. A. Axmedov, O. Mamasaliyev Avtomatik tozalash qurilmasini masofadan bluetooth orqali boshqarish tizmining dasturi O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. Mualliflik guvohnomasi №DGU 202406506 Toshkent, 17.05.2024 yil
6. Axmedov Abdurauf Abdug‘ani o‘g‘li “Bo‘lajak elektr muhandislarning kasbiy kompetentligini raqamli egizak (DigitalTwin) texnologiyalari asosida rivojlantirishga mo‘ljallangan o‘quv-dasturiy majmua” “DigitalTwin_EduPower” dasturi O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. Mualliflik guvohnomasi № DGU 60569 Toshkent, 04.02.2026 yil

TA’LIMDA RAQAMLI INQILOB VA YANGI RENESANS.

Axmedova Shoxida Muxtarovna

Xaydarova Shaxzoda Xayrullayevna

Jizzax davlat pedagogika universiteti

Annotatsiya: Mazkur maqolamda ta’lim tizimidagi raqamli inqilob jarayonlari hamda Yangi Renessans g‘oyalari asosida shakllanayotgan zamonaviy pedagogickyondashuvlar tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalar, sun’iy intellekt va interaktiv ta’lim vositalarining o‘quv jarayoniga integratsiyasi, shuningdek, pedagogik tafakkurning transformatsiyasi ilmiy jihatdan yoritiladi.

Kalit so‘zlar: Ta’lim, raqamli inqilob, Yangi Renessans, pedagogik tafakkur, raqamli texnologiyalar, sun’iy intellekt, innovatsion ta’lim, interaktiv platformalar, masofaviy ta’lim, zamonaviy pedagogika.

So‘nggi yillarda globallashuv va texnologik taraqqiyot inson hayotining barcha jabhalariga, xususan ta’lim tizimiga ham chuqur ta’sir ko‘rsatmoqda. Raqamli inqilob deb nom olgan bu jarayon bilim olish, o‘qitish va o‘rganish tamoyillarini tubdan

o'zgartirib, yangicha pedagogik paradigmalarning shakllanishiga zamin yaratdi. Bugungi kunda ta'lim jarayoniga sun'iy intellekt, raqamli platformalar va interaktiv o'quv vositalarining keng joriy etilishi o'qituvchi va talaba o'rtasidagi munosabatni yangi bosqichga olib chiqmoqda. Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek: "Bu ulug' zotlarning maqsadi Turkiston xalqini dunyoviy ilm-fan, ilg'or kasb-hunarlar bilan qurollantirib, umumbashariy rivojlanish yo'liga olib chiqishdan iborat edi."¹ Ushbu fikr bugungi kunda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish va raqamli texnologiyalar asosida rivojlantirish zaruratini yana bir bor tasdiqlaydi. Mazkur o'zgarishlar zahirida inson tafakkurining yangilanishi, ya'ni ma'naviy va intellektual uyg'onish — Yangi Renessans davrining asosiy g'oyalari mujassam. Ushbu bosqichda pedagogik tafakkur faqat bilim berish emas, balki ijodkor, tanqidiy va mustaqil fikrlaydigan shaxsni tarbiyalashga yo'naltirilmoqda. Shu nuqtayi nazardan, ushbu maqolada raqamli inqilob sharoitida ta'lim tizimining rivojlanish dinamikasi, raqamli texnologiyalar va sun'iy intellektning o'quv jarayonidagi roli hamda Yangi Renessans g'oyalari bilan uyg'unlashayotgan zamonaviy pedagogik yondashuvlar tahlil qilinadi. Maqola zamonaviy ta'limning yangi bosqichi - "raqamli uyg'onish" davrining mohiyatini ochib berishga qaratilgan.

Raqamli inqilob zamonaviy jamiyatni tarixiy Renessans davriga o'xshash tarzda o'zgartirmoqda. Agar Renessans bosma stanok ixtirosi va klassik bilimlarning qayta kashf etilishi bilan bog'liq bo'lsa, bugungi o'zgarishlar sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (big data), bulutli texnologiyalar va narsalar interneti orqali yuz bermoqda. Thomas M. Siebel o'zining Digital Transformation asarida ta'kidlaganidek, bu texnologiyalar alohida emas, balki birgalikda ishlaydi va sanoat, ta'lim hamda inson hayotini tubdan o'zgartiradi. Bu jarayon "Yangi Renessans" sifatida talqin qilinishi mumkin, ya'ni inson ijodkorligi va texnologiyaning uyg'unlashuvi. Raqamli inqilobning eng muhim jihatlaridan biri — bilimning o'zgarishidir. Ilgari bilim asosan universitetlar va kutubxonalar kabi muassasalarda jamlangan edi. Hozir esa raqamli platformalar orqali axborot tez va global miqyosda tarqalmoqda. Bu o'rganish imkoniyatlarini kengaytiradi, lekin shu bilan birga noto'g'ri yoki ishonchsiz ma'lumotlar muammosini ham keltirib chiqaradi. Shu sababli zamonaviy ta'lim nafaqat bilim berishi, balki talabalarni tanqidiy fikrlashga o'rgatishi zarur.[1]

Shu bilan birga, o'qituvchining roli ham o'zgarib bormoqda. An'anaviy modelda o'qituvchi asosiy bilim manbai bo'lgan bo'lsa, hozir u yo'lbo'shchi va maslahatchi sifatida faoliyat yuritadi. Sun'iy intellekt grammatikani tekshirish yoki tezkor javob berishda yordam berishi mumkin, ammo u insoniy tushunish, talqin va muloqotni to'liq almashtira olmaydi.

Zamonaviy pedagogika texnologiya, jarayon va inson omilining uyg'unligini talab qiladi. Ta'lim tobora moslashuvchan va individuallashtirilgan shaklga o'tmoqda, bu esa talabalarga o'z tezligida o'rganish imkonini beradi. Aralash ta'lim, interaktiv muhokamalar va multimedia vositalari o'rganish samaradorligini oshiradi. Raqamli inqilob ta'limning asosiy mohiyatini tubdan o'zgartirdi. An'anaviy darsliklar va yuzma-yuz o'qitish usullari o'rnini faol virtual jarayonlar egalladi. Endilikda ta'lim

---

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. M. Mirziyoyevning ma'ruzalari va nutqlari. 2020–2025 yillar.

jarayoni shunchaki ma'lumotlarni yodlash emas, balki turli manbalardan axborotni topish va ularni bir-biriga bog'lash jarayoniga aylandi.[2]

Ushbu o'zgarish "Education 4.0" tushunchasini yuzaga keltirdi, bunda asosiy e'tibor talabalarni sanoatdagi avtomatlashtirish va sun'iy intellekt talablariga mos ravishda shaxsiylashtirilgan va kompetensiyaga asoslangan ta'lim bilan qurollantirishga qaratiladi. O'qituvchining roli ham o'zgarib, ular shunchaki faktlarni yetkazuvchidan talabalarga ma'lumotlarni saralashda yordam beradigan mentorlarga aylandi. Raqamli texnologiyalar ta'limda vaqt va makon chegaralarini yo'q qildi. Onlayn va gibrid (blended) ta'lim modellari talabalarga o'z tezligida va o'zi xohlagan joyda o'qish imkonini beradi.

Bugungi kunda talabalar ma'lumotlarning ishonchliligi va manbalarning haqiqiyiligini tekshirishda katta qiyinchiliklarga duch kelishmoqda. Shu sababli, ta'lim tizimida tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish hayotiy zaruratga aylandi. O'quvchi va talabalar ishonchli manbalarni yolg'onlaridan ajrata olishlari va raqamli resurslardan mas'uliyat bilan foydalanishni o'rganishlari kerak.

Xulosa qilib aytganda, raqamli inqilob insoniyat taraqqiyotining yangi bosqichi bo'lib, uni Renessans davri bilan qiyoslash mumkin. Bu jarayon nafaqat texnologiyani, balki bilim, madaniyat va ta'lim tizimini ham o'zgartirmoqda. Thomas M. Siebel ta'kidlaganidek, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar va bulutli texnologiyalar odamlarning o'rganish va axborot bilan ishlash usullarini tubdan o'zgartirmoqda. O'qituvchilar yangi rolga moslashishi, o'quvchilar esa raqamli muhitda to'g'ri yo'l topish uchun tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishi kerak. An'anaviy ta'lim qadriyatlarini zamonaviy raqamli vositalar bilan uyg'unlashtirish orqali samarali va innovatsion ta'lim muhitini yaratish mumkin. Shu sababli, raqamli inqilobni zamonaviy davrning "Yangi Renessansi" deb atash to'liq asosli hisoblanadi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1.Thomas M. Siebel; Foreword by The Hon. Condoleeza Rice. Digital Transformation: Survive and Thrive in an era of Mass Extinction (2019) www.principus.si [1]

2.M. d'Ancona . New Renaissance.(article) www.thenewworld.co.uk[2]

3.G.Bucata, C.Tileaga. Digital Renaissance in Education: Unveiling the transformative potential of digitization in educational institutions.(2024) www.reference-global.com [3]

4.Andrey Uzun, Kirill Boboc, Alexander Biriucov. The digital revolution in education (2025) www.repository.utm.md [4]